

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

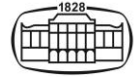
Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

AKADÉMIAI KIADÓ

Megjelent a Magyar Pszichológiai Szemle 2020/4-es száma, amellyel a **75. évfolyam** megjelenését és Pléh Csaba volt főszerkesztő **75.** születésnapját is ünnepeljük!

FIGYELEM!

A Magyar Pszichológiai Szemle 2020/4-as számában négy empirikus, továbbá két áttekintő tanulmányt és számos izgalmas könyvismertetést olvashatnak.

Köszöntő

A lapszámban Fülöp Márta főszerkesztő és Réffy Balázs, az Akadémiai Kiadó igazgatója köszönti a 75 éves Pléh Csabát, aki 17 éven keresztül volt a lap főszerkesztője és további 5 éven át vezette a rendkívül színvonalas Könyvismertetések rovatot.

Szociálisprobléma-megoldó képességek: segíthetnek olyan problémák megoldásában mint a klímaváltozás kezelése, a diabétesz-megelőzés vagy a családon belüli erőszak?

Bejósolható-e, hogy mi motivál minket a társadalmi nehézségek megoldására vonatkozóan? Hogyan befolyásolják megküzdési stratégiáinkat az életkorunk, a megküzdési stílusunk, illetve a szociálisprobléma képességeink? Összefügg-e az ahogyan a társas problémákat és ahogyan az egyéni problémáinkat kezeljük? Hasonlóan kezeljük-e azokat a problémákat, amelyekre nagy ráhatással bírunk és azokat, amelyekre kevésbé tudunk hatni? Milyen gyakorlati hasznosulásai lehetnek az ezzel kapcsolatos eredményeknek? **Nagy Luca** (DE) és **Balázs Katalin** (DE) a Tervezett Viselkedés Elméletét (TVE, Ajzen, 1991), valamint a megküzdés és szociálisprobléma-megoldás irodalmát alapul vevő, korábbi saját empirikus kutatásukra is építő 275 fős mintán végzett kérdőíves vizsgálatukban ezekre az izgalmas kérdésekre keresik a választ.

Ki vagyok én? Hogyan mérhető az önmagunkról alkotott kép?

Mennyire stabil az énképünk? Milyen tartalmi és strukturális jellemzői vannak? Hogyan mérhetőek? És mi mindennek a pszichológiai jelentősége? **Hargitai Rita** (PPKE), **Rózsa Sándor** (Washington University School of Medicine, KGRE), **Hupuczi Ernő** (PTE, Magatartástudományi Intézet), **Birkás Béla** (PTE, Magatartástudományi Intézet), **Hartung István** (PTE, Magatartástudományi Intézet), **Hartungné Somlai Eszter** (PTE, Egészségtudományi Kar), **Tiringer István** (PTE, Magatartástudományi Intézet), **Martin László** (KE), **Kállai János** (PTE, Magatartástudományi Intézet) érdekesítő tanulmányukban az eddig magyar nyelven nem elérhető Énkép Egyértelműség Skála (Self-Concept Clarity Scale; SCCS) kérdőív nagy elemszámú egészséges mintán történő hazai

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

adaptációja során szerzett tapasztalatokat adják közre, ezáltal megnyitva az utat egy olyan relatíve rövid mérőeszköz használatához, amely megbízható és érvényes módon teszi lehetővé az énkép strukturális jellemzőjének empirikus vizsgálatát. Az énkép egyértelműségének azonosítása támpontul szolgálhat pszichopatológiai tárgyú alapkutatások mellett a mentális betegek szűrésére, továbbá a terápiás hatékonyság növeléséhez.

Mi határozza meg, hogy mennyire szeretjük a munkánkat és mennyire vagyunk hűségesek a szakmánkhöz?

Hogyan változik a szakmához és a munkatevékenységhez való viszonyunk az idő múlásával? Hogyan befolyásolja az életkor, a szakmában és a munkahelyen eltöltött idő a szakmai elkötelezettséget, a szubjektív pályasikerességet? Milyen kapcsolatban van mindez a munkahelyről való kilépési szándékkal? Hogyan alakul a szakmai énünk életünk során? Mennyire befolyásolják a szakmai sikerességet a személyiségjegyek? Hogyan hatnak a munkaerőpiaci és gazdasági változások a munkavállalói attitűdökre és viselkedésekre? Ezekre és hasonlóan izgalmas kérdésekre keresik a választ egy 1172 fős mintán végzett vizsgálatukban **Koltói Lilla** (KRE BTK) és **Kiss Paszkál** (KRE BTK).

Ha jól vagyunk, jobban dolgozunk?

Hogyan hat a munkánkra, ha jól vagyunk? Hogyan segítheti a szervezetek vezetőit az egyéni jólléttel kapcsolatos tudás az emberi erőforrás kedvező felhasználása érdekében? Vajon érvényes-e az eredetileg amerikai kultúrára kidolgozott pszichológiai tőkét mérő skála más kultúrákra alkalmazva is? **Kádi Anna** (ELTE PPK), **Mittich Boglárka** (ELTE Pszichológiai Doktori Iskola), **Sessler Judit** (ITK) és **Faragó Klára** (ELTE PPK) a pszichológiai tőke Luthans által kidolgozott 24 ítemes kérdőívének (PCQ) magyar adaptációját végezte el egy 583 főből álló magyar mintán, ezáltal megalapozva a skála használatát későbbi magyar vizsgálatokban, amelyről részletesen is tájékozódhat, ha fellapozza a tanulmányt.

Egynyelvű – kétnyelvű gyerekek: milyen kapcsolatok vannak a kognitív és nyelvi folyamatok között?

Mi minden kell ahhoz, hogy ellene tudjunk állni a zavaró ingereknek, a megfelelő információkat válasszuk ki és gyorsan alkalmazkodjunk beszéd közben? Hogyan segíti a kétnyelvű gyermekek fejlődését a speciális nyelvhasználati szokásoknak való megfelelés és a két nyelv közötti folyamatos versengés? Mivel járulhat hozzá a kognitív kontrol terén deficitet mutató egynyelvű gyermekek vizsgálatához a kognitív kontrol terén előnnyel rendelkező kétnyelvű gyermekek nyelvi teljesítményének vizsgálata? Hogyan járulnak hozzá az interferenciakutatások a nyelvfejlődési zavart mutató gyermekek nyelvi fejlődésének megértéséhez? Ezekre az izgalmas kérdésekre talál választ, ha elolvassa **Rohár Alexandra** (ELTE-BGGYK, SZE-AK) és **Marton Klára** (ELTE-BGGYK, City University of New York) áttekintő tanulmányát, amely az egynyelvű, nyelvfejlődési zavart

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

mutató gyermekek, illetve tipikus fejlődésű kétnyelvű gyermekek nyelvi fejlődését összevető, a kognitív kontrol funkciókra irányuló legújabb kutatásokat mutatja be.

Mi történik, ha megsérül a jövőbeli szándékokra irányuló emlékezetünk?

Mi áll a sikeres prospektív emlékezet (jövőbeli szándékokra irányuló emlékezet, PM)-teljesítmény háttérében? Mit magyaráz a *többszörös folyamatok elmélete*, illetve az *előkészítő figyelmi és emlékezeti folyamatok modellje*? Hogyan vizsgálhatjuk a prospektív emlékezetet? Milyen kapcsolat áll fenn a végrehajtó funkciók és a prospektív emlékezet között? Az agy mely területei vesznek részt a PM működésében? Melyek a traumás agysérülés és prospektív emlékezet kapcsolatát vizsgáló legfontosabb empirikus kutatások eredményei az elmúlt 30 évben? **Lencsés Anita** (BME KTT) és **Demeter Gyula** (BME KTT, OORI) szakirodalmi áttekintésükben 25 empirikus tanulmányt vizsgáltak meg, amelyek támpontokat adhatnak a rehabilitációs, terápiás munka számára is.

Ezen kívül a lapszámban számos érdekes, a pszichológia-és eszmetörténet, klinikai pszichológia, illetve pedagógiai pszichológia témájú könyvismertetést is talál, valamint egy rendhagyó könyvismertetést **Kapás István** *Pszichoanalízis, ideológia, társadalom* c. könyve kapcsán, ahol a szerző beszélgetőtársai a szerkesztő, **Parászka Boróka** és **Pléh Csaba** voltak.

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdekl, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2020/4. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: journals@akrt.hu

Amennyiben egy meghatározott cikk érdekl, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

<https://akjournals.com/view/journals/0016/75/4/0016.75.issue-4.xml>

Egyre több cikkünk Open Access, vagyis ingyen is olvasható! Próbálják ki! ☺

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

fulop.marta@ttk.mta.hu

Saad Judit

Szerkesztőségi titkár

pszichoszemle@gmail.com